

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту педагогіки і психології

С. М. Кондратюк

(підпис)

"27" серпня 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні питання інноваційного розвитку освіти

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

А Освіта

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

A4 Середня освіта (Українська мова та література)

(шифр і назва)

освітня програма/програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова))

(назва)

Мова навчання

українська

Погоджено науково-методичною комісією НН інституту педагогіки і психології

Голова д. пед. н., професор

Ю. А. Бондаренко

Розробники:

Бойченко Марина Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки

Куліченко-Чугіна Алла Костянтинівна – доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Бойченко М. А., доктор пед. наук, професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Магістр	Обов’язкова	
		Рік підготовки:	
		перший	
		Семестр	
другий			
Лекції			
Денна –14 год.		Заочна – 4 год.	
Практичні, семінарські			
Денна – 14 год.		Заочна – 4 год.	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
Денна – 60 год.		Заочна – 82 год.	
Консультації:			
Денна – 2 год.		Заочна –	
Загальна кількість годин – 90		Вид контролю:	
	ЗАЛІК		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформувати у студентів систему знань про сучасні тенденції, закономірності та перспективи інноваційного розвитку освіти, здатність аналізувати й оцінювати освітні інновації, використовувати сучасні підходи до модернізації освітнього процесу відповідно до викликів інформаційного суспільства, європейських освітніх стандартів та принципів академічної доброчесності.

Основним **завданням** вивчення дисципліни є забезпечення ґрунтовного засвоєння студентами теоретичних і практичних засад інноваційного розвитку освіти; формування здатності виявляти та аналізувати актуальні проблеми інноваційних змін, спрямованих на підвищення якості та конкурентоспроможності освіти; розвиток умінь вирішувати стратегічні завдання, що постають перед національною системою освіти в сучасних економічних і соціокультурних умовах та в процесі її інтеграції до європейського й світового освітнього простору; формування навичок визначення цілей та вибору ефективних шляхів їх досягнення на основі розуміння фундаментальних засад інноваційних перетворень; оволодіння теоретичними і практичними методами інноваційної педагогічної діяльності; розвиток дослідницьких умінь, навичок роботи з науковою літературою, нормативно-правовими документами та інформаційними ресурсами; формування відповідального ставлення до професійного саморозвитку та дотримання принципів академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, методологічні та практичні засади інноваційного розвитку освіти; сучасні освітні реформи, тенденції та стратегії модернізації освітніх систем; інноваційні педагогічні технології, моделі управління освітніми змінами, механізми забезпечення якості освіти, а також процеси інтеграції національної освіти до європейського та світового освітнього простору.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової, творчої діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

(«Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка», що ухвалене рішенням вченої ради університету протокол № 12 від 18 червня 2020 року

https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_zabezpechennya_ad_2866f.pdf)

Методи навчання

проблемно-пошукові, дослідницькі, проєктні, інтерактивні (вебінари, тренінги, майстер-класи, круглі столи, дискусії, кейс-метод, дистанційні освітні технології), методи самонавчання та самостійної роботи, практичні методи навчання (виконання вправ, практичних і дослідницьких завдань, аналіз освітніх практик, розроблення та презентація інноваційних освітніх проєктів).

Методики та технології навчання:

- теоретико-інформаційні (лекція, проблемна лекція, бесіда, розповідь, пояснення, консультація, обговорення, дискусія, презентація, консультування);
- практико-операційні (вправи, алгоритми розв'язання професійних завдань, моделювання освітніх процесів, аналіз кейсів, виконання практичних і дослідницьких робіт);
- пошуково-творчі (мозковий штурм, творчий діалог, проєктна діяльність, аналіз педагогічних ситуацій, розроблення інноваційних освітніх рішень, підготовка презентацій та міні-досліджень);
- самостійна робота (опрацювання наукових джерел, виконання тестових завдань, вправ, підготовка доповідей, есе, аналітичних оглядів, індивідуальних проєктів);
- контрольно-оцінювальні (усне опитування, виступи та презентації, тестування, виконання контрольних робіт, захист індивідуальних і групових проєктів, підсумковий контроль результатів навчання).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою є міжпредметні зв'язки з такими дисциплінами:

- з **філософією освіти**, яка забезпечує розуміння методологічних засад інноваційного розвитку освітньої сфери, сучасних освітніх парадигм та ціннісних орієнтирів освітньої діяльності;
- з **психологією**, що сприяє вивченню психологічних механізмів інноваційної діяльності, особливостей сприйняття та впровадження освітніх нововведень, розвитку творчого мислення та готовності до змін;
- з **історією педагогіки та освіти**, яка сприяє розумінню еволюції освітніх ідей, концепцій та інноваційних практик, що впливають на сучасний розвиток освітніх систем;
- з **компаративною педагогікою**, що забезпечує вивчення та порівняльний аналіз освітніх систем різних країн, сприяє узагальненню міжнародного досвіду впровадження освітніх інновацій, визначенню перспективних напрямів модернізації національної системи освіти відповідно до світових тенденцій розвитку освітнього простору;
- з **педагогікою та теорією навчання**, які забезпечують знання про закономірності організації освітнього процесу, сучасні педагогічні технології, методи та форми навчання в умовах інноваційного розвитку освіти;

- з **менеджментом освіти**, що формує компетентності щодо управління інноваційними процесами в закладах освіти, стратегічного планування та забезпечення якості освітньої діяльності;
- з **соціологією освіти**, методи та результати досліджень якої використовуються для аналізу освітніх потреб суспільства, тенденцій розвитку освітніх систем та оцінювання ефективності інновацій;
- з **освітньою політикою та правом**, що забезпечують знання нормативно-правових засад функціонування та модернізації освітньої галузі, особливостей реалізації державної освітньої політики в умовах реформування освіти;
- з **інформаційно-комунікаційними технологіями**, які забезпечують розуміння можливостей цифровізації освіти, використання сучасних електронних ресурсів, платформ і технологій навчання.

Компетентності та програми результати навчання

Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК	ІК. Здатність розв'язувати складні завдання, теоретичні та практичні проблеми у процесі професійної діяльності, що передбачає застосування інноваційних теорій і методів мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних наук у процесі навчання та проведення наукових педагогічних досліджень і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 4 ЗК 5 ЗК 6 ЗК 7 ЗК 8 ЗК 9	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, формування готовності обстоювати права й свободи українського народу. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватись принципів тайм-менеджменту. ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності, до розробки та презентації освітніх проєктів, до мотивування людей щодо досягнення спільної мети. ЗК 5. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу нетерпимості до корупції, принципів академічної доброчесності у взаємодії

		учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної, дослідницької діяльності. ЗК 6. Здатність до здійснення науково-педагогічних досліджень, прогнозування та презентації їх результатів, до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості. ЗК 7. Здатність використовувати державну мову у професійній, дослідницькій діяльності, чітко й аргументовано висловлювати свої думки, міркування, почуття; використовувати іноземну мову для одержання й оцінювання інформації в професійній, інноваційній діяльності. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, продуктивного спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, до толерантного сприймання різноманітних думок, ідей. ЗК 9. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.
Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	ПК 1 ПК 2 ПК 3 ПК 4 ПК 6 ПК 7 ПК 8 ПК 9 ПК 11 ПК 12 ПК 13	ПК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів в умовах реалізації концепції Нова українська школа, використовувати знання іноземної мови в професійній, інноваційній діяльності. ПК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: використовувати систему теоретичних знань та практичних умінь з української мови і літератури, англійської мови та методики їх навчання під час вирішення професійних завдань; моделювати зміст навчання (старша школа) відповідно до обов'язкових результатів навчання, визначених державними стандартами освіти; формувати й розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності та наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти; здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку; розвивати критичне мислення; формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі,

		здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній, дослідницькій діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі в умовах реалізації концепції Нова українська школа. ПК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній емоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки учнів, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного. ПК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. ПК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів. ПК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично - просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності. ПК 9. Проєктувально-прогностична компетентність як здатність: проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів; прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес. ПК 11. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати моніторинг та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; аналізувати результати
--	--	--

		навчання; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів. ПК 12. Здатність до навчання впродовж життя як здатність: здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з колегами на засадах партнерства та підтримки, дотримуючись принципів професійної етики. ПК 13. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.
Програмні результати навчання		
Знання	ПРЗ 1 ПРЗ 2 ПРЗ 4 ПРЗ 5 ПРЗ 6 ПРЗ 7 ПРЗ 8 ПРЗ 9	ПРЗ 1. Знати та розуміти сутність освіти як соціокультурного феномену, шляхи інноваційного розвитку сучасної системи освіти України в умовах реформаційних перетворень; концептуальні основи шкільної освіти в галузі української мови і літератури, англійської мови, цілі і завдання навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (на рівні старшої школи); наукові основи шкільного курсу української мови і літератури, англійської мови. ПРЗ 2. Знати на поглибленому рівні теорію української мови і літератури, англійської мови, володіти спеціальною термінологією предметної області; критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої, літературознавчої, методичної науки у взаємозв'язках з європейським досвідом. ПРЗ 4. Знати сучасні концепції навчання й виховання, актуальні питання педагогіки та методики навчання української мови і літератури, англійської мови, традиційні та інноваційні підходи до організації освітнього процесу, методи і прийоми, технології навчання. ПРЗ 5. Знати й розуміти зміст ключових компетентностей, наскрізні уміння здобувачів освіти, визначені державними стандартами освіти; знати й розуміти вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, рівні сформованості їхніх компетентностей з української мови і літератури та англійської мови. ПРЗ 6. Знати та аналізувати методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; форми організації освітнього процесу; види і форми навчальної та

		пізнавальної діяльності здобувачів освіти, вимоги до професійного розвитку вчителя, його форми й види. ПРЗ 7. Знати загальні питання методики та зміст модельних навчальних програм з української мови, української літератури, англійської мови, особливості змістових ліній шкільного курсу української мови і літератури, англійської мови, спеціальні методики навчання конкретних тем курсу української мови і літератури, англійської мови в старшій школі в умовах впровадження концепції Нова українська школа; знати види, форми, методики оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, відстеження їх прогресу в навчанні. ПРЗ 8. Знати сучасні інформаційно-цифрові технології, цифрові ресурси для супроводу освітнього процесу та доцільні прийоми їх використання під час навчання української мови і літератури, англійської мови, правила безпеки у цифровому середовищі. ПРЗ 9. Знати основні принципи побудови безпечного освітнього середовища, правила і рекомендації зі здоров'язбереження; принципи побудови конструктивної й безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.
Уміння	ПРУ 1 ПРУ 2 ПРУ 7 ПРУ 8 ПРУ 9 ПРУ 10 ПРУ 11 ПРУ 12 ПРУ 13	ПРУ 1. Уміти використовувати власну систему знань щодо психолого-педагогічних особливостей різних груп учнів у ході планування, організації та здійснення навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти (на рівні старшої школи). ПРУ 2. Уміти демонструвати та застосовувати знання шкільного курсу української мови і літератури, англійської мови (на рівні старшої школи) для формулювання та розв'язування завдань різних рівнів складності, зокрема типових, компетентнісних та завдань підвищеного рівня складності в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 7. Уміти оцінювати ситуацію та/або завдання на основі всебічного аналізу з метою виявлення їхніх суттєвих рис, основних ідей та виявлення шляхів розв'язування; використовувати та вдосконалювати методики навчання конкретних тем курсів української мови і літератури, англійської мови в закладах середньої освіти (на рівні старшої школи); сприймати, аналізувати й реалізовувати інновації у професійній діяльності в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 8. Уміти організовувати освітній процес відповідно до сучасних вимог, проєктувати і проводити

		уроки різних типів (у тому числі інтегровані) з української мови і літератури, англійської мови в старшій школі з урахуванням специфіки навчальних цілей, контингенту учнів в умовах впровадження концепції Нова українська школа. ПРУ 9. Обирати, удосконалювати, створювати та застосовувати відповідне доцільне методичне і дидактичне забезпечення освітнього процесу; знаходити, переусвідомлювати, доповнювати з різних джерел теоретичні відомості щодо особливостей змістових ліній шкільного курсу української мови і літератури, англійської мови, логічно структурувати і подавати відповідний навчальний матеріал, доцільно використовувати інформаційно-цифрові технології для підтримки навчально-пізнавального процесу. ПРУ 10. Уміти доцільно використовувати різноманітні форми, методи, прийоми, засоби діагностики навчальних досягнень з української мови і літератури, англійської мови, контролю й оцінювання результатів навчальної діяльності суб'єктів навчання в умовах впровадження концепції Нова українська школа, відстежувати прогрес учнів у навчанні. ПРУ 11. Уміти виявляти та вирішувати проблеми в професійній діяльності, ефективно планувати, організовувати різні форми позакласної роботи з української мови і літератури, англійської мови, зокрема дослідницького характеру; застосовувати різноманітні підходи підготовки учнів до участі в змаганнях з предмету (на рівні старшої школи), популяризувати українську мову і літературу, англійську мову як науки. ПРУ 12. Уміти планувати та проводити науково-педагогічні дослідження, відшуковувати інформацію у різноманітних джерелах, аналізувати, критично оцінювати, систематизувати, узагальнювати; готувати доповіді, презентації, брати участь у дискусії. ПРУ 13. Володіти комунікативною компетентністю з української та англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти), визначати потреби особистого професійного розвитку та планувати його; удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
Комунікація	ПРК 1 ПРК 2 ПРК 4	ПРК 1. Володіти професійною мовленнєвою культурою під час навчання української мови і літератури, англійської мови.

		ПРК 2. Здатність ефективно комунікувати, використовуючи вербальні та невербальні прийоми впливу на учнів, для досягнення навчальних цілей, організовувати ефективну комунікацію, взаємодію та рефлексію учнів під час навчання української мови і літератури, англійської мови. ПРК 4. Здатність пояснювати стратегію сталого розвитку людства і шляхи вирішення його глобальних проблем.
Автономія і відповідальність	ПРА 1 ПРА 2 ПРА 3	ПРА 1. Мати сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності, бути готовим сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики вчителя, академічної доброчесності, тайм-менеджменту. ПРА 2. Бути готовим організовувати освітній процес, ґрунтуючись на основних нормативно-правових актах, санітарно-гігієнічних правилах, правилах і рекомендаціях зі здоров'язбереження молоді; відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності. ПРА 3. Здатність продовжувати навчання протягом життя зі значним ступенем автономії, планувати процес самонавчання та самовдосконалення в контексті неперервної фахової підготовки, використовуючи способи збереження фізичного та психічного здоров'я, запобігаючи професійному вигоранню.

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	Знання: здобувач засвідчує фундаментальні, системні та ґрунтовні знання щодо сучасних тенденцій інноваційного розвитку освіти, основних понять, категорій і концепцій освітніх інновацій; виявляє глибоке розуміння закономірностей модернізації освітніх систем, процесів цифровізації освіти, упровадження інноваційних педагогічних технологій та міжнародних практик реформування освіти; усвідомлено застосовує набуті знання під час аналізу актуальних проблем розвитку освіти; встановлює причинно-наслідкові зв'язки між освітньою політикою, інноваційними процесами та результатами освітньої діяльності; самостійно опрацьовує наукові джерела, нормативно-правові документи, вітчизняний і зарубіжний досвід; володіє знаннями, здобутими у процесі виконання самостійної та дослідницької роботи; орієнтується в сучасних наукових досягненнях і здатний застосовувати їх для розв'язання професійних завдань у сфері освіти. Уміння: виконує завдання найвищого рівня складності, демонструючи сформовані аналітичні, дослідницькі та прогностичні вміння; аргументовано оцінює сучасні освітні інновації та перспективи їх упровадження; здійснює критичний аналіз інноваційних процесів у національній та зарубіжних системах освіти; обґрунтовує власну позицію щодо актуальних проблем розвитку освіти; творчо застосовує сучасні підходи, методи та технології для вирішення професійних завдань; здатний розробляти й пропонувати власні шляхи впровадження освітніх інновацій та вдосконалення освітнього процесу. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

82 - 89	Знання: здобувач засвідчує повною мірою знання сучасних концепцій, підходів і тенденцій інноваційного розвитку освіти; основних термінів, понять і категорій курсу; виявляє ґрунтовні знання щодо освітніх інновацій, цифрової трансформації освіти, модернізації освітніх систем та актуальних напрямів освітньої політики; усвідомлено застосовує набуті знання під час аналізу та пояснення освітніх явищ і процесів; встановлює причинно-наслідкові зв'язки між інноваційними змінами та результатами функціонування освітніх систем; самостійно опрацьовує основну й додаткову наукову літературу, використовує здобуті знання під час виконання практичних і творчих завдань. Уміння: застосовує набуті знання для аналізу актуальних проблем інноваційного розвитку освіти, узагальнює та систематизує навчальну інформацію, здійснює оцінювання сучасних освітніх практик і технологій, однак допускає незначні неточності під час порівняння різних підходів, формулювання висновків або обґрунтування власної позиції. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою дисципліни, демонструє стійкі навички аналізу, проєктування та впровадження інноваційних освітніх рішень. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
---------	--

74 - 81	Знання: здобувач вільно володіє навчальним матеріалом з дисципліни «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти», знає основні поняття, категорії, концепції та сучасні тенденції розвитку освітніх інновацій; розуміє сутність процесів модернізації освіти, цифровізації освітнього середовища та впровадження інноваційних педагогічних технологій. Демонструє достатній рівень знань для аналізу актуальних проблем розвитку освіти, проте не завжди повною мірою розкриває взаємозв'язки між окремими явищами та процесами. Уміння: застосовує набуті знання на практиці під час виконання навчальних і професійно орієнтованих завдань, аналізує сучасні освітні інновації та тенденції розвитку освіти, однак узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі. Допускає окремі неточності під час порівняння різних інноваційних підходів, формулювання висновків, обґрунтування власної позиції та застосування теоретичних знань до аналізу практичних ситуацій. Виконує практичні завдання відповідно до вимог програми, демонструє достатній рівень сформованості професійних умінь і навичок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
64 - 73	Знання: здобувач володіє основним навчальним матеріалом з дисципліни «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти», знає базові поняття, категорії та основні напрями інноваційного розвитку освіти; має загальне уявлення про сучасні освітні тенденції, інноваційні педагогічні технології та процеси модернізації освітніх систем. Відтворює основний зміст програмного матеріалу, проте знання мають переважно репродуктивний характер і не завжди характеризуються достатньою глибиною та системністю. Уміння: виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, застосовує знання за зразком у типових навчальних ситуаціях, може охарактеризувати окремі аспекти інноваційного розвитку освіти та навести відповідні приклади. Водночас відчуває труднощі під час самостійного аналізу освітніх процесів, узагальнення інформації, формулювання висновків та обґрунтування власної позиції. Має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань і потребує допомоги викладача під час розв'язання складніших професійно орієнтованих завдань. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

60 - 63	Знання: здобувач поверхнево та фрагментарно володіє навчальним матеріалом з дисципліни «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти», відтворює окремі положення програмного матеріалу переважно на рівні запам'ятовування; знає основні поняття, терміни та окремі факти, пов'язані з інноваційними процесами в освіті. Розуміння навчального матеріалу є недостатньо глибоким, знання не мають системного характеру, спостерігаються труднощі у встановленні зв'язків між основними поняттями та явищами. Уміння: виконує навчальні завдання лише за зразком або за безпосередньої допомоги викладача; має елементарні та нестійкі навички аналізу освітніх інновацій і застосування теоретичних знань у практичних ситуаціях. Відчуває труднощі під час узагальнення інформації, формулювання висновків та виконання практичних завдань, допускає суттєві помилки у процесі їх виконання. Здобувач у цілому дотримується принципів академічної доброчесності
35-59	Знання: здобувач має фрагментарні знання з дисципліни «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти» при незначному загальному обсязі засвоєного навчального матеріалу; володіє лише окремими поняттями та фактами, пов'язаними з інноваційними процесами в освіті, не розуміє більшості взаємозв'язків між основними категоріями курсу. Відтворює навчальний матеріал неповно, допускає суттєві помилки під час пояснення освітніх явищ, процесів та тенденцій розвитку сучасної освіти. Уміння: не володіє сформованими вміннями та практичними навичками аналізу актуальних проблем інноваційного розвитку освіти, зазнає значних труднощів у застосуванні теоретичних знань на практиці. Планує та виконує лише частину поставленого завдання за допомогою викладача, допускає суттєві помилки під час виконання практичних завдань, не здатний самостійно формулювати висновки та обґрунтовувати власну позицію. Здобувач порушує правила академічної доброчесності.
1 - 34	Знання: здобувач не володіє навчальним матеріалом з дисципліни «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти», не знає основних понять, термінів і категорій курсу, не розуміє сутності інноваційних процесів у сфері

	освіти та сучасних тенденцій її розвитку. Не може відтворити основний зміст програмного матеріалу або допускає численні суттєві помилки під час відповіді. Уміння: виконує лише окремі елементи завдання, не здатний самостійно застосовувати теоретичні знання для розв'язання навчальних і практичних завдань, не володіє необхідними практичними вміннями та навичками. Здобувач порушує правила академічної доброчесності.
--	---

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль												ІНДЗ	Сума
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	28	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

6

T1, T2 ... T 5 – теми розділів

* Згідно з Положенням «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка. Новою редакцією» від 28.11.2022 року можливе зарахування результатів навчання. Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання, отримані шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно з переліком компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється у відповідності до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82 - 89	B	
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби діагностики результатів навчання проводяться відповідно до вимог Положення «Порядок організації поточного, семестрового контролю та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти із використанням дистанційних технологій у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (від 25 травня 2020 року).

Засобами діагностики та формами контролю є: залік, навчальний творчий освітній проєкт, тести, перевірка самостійної роботи.

5. Програма навчальної дисципліни Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I. Інноваційний розвиток освіти України

Тема 1. Основні напрямки і тенденції інноваційного розвитку освіти України.

Тема 2. Інноваційна людина як проєкт сучасної освіти. Роль класного керівника в формуванні інноваційної людини.

Тема 3. Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти.

Тема 4. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти.

Тема 5. Академічна доброчесність. Нормативно-правове забезпечення, вимоги, відповідальність.

РОЗДІЛ II. Інноваційний розвиток закладів освіти різних типів

Тема 1. Інноваційний розвиток закладу загальної середньої освіти в світлі Концепції «Нова українська школа».

Тема 2. Сучасна інклюзивна освіта. Її особливості, нормативно-правове забезпечення.

Тема 3. Інноваційний розвиток позашкільної освіти.

Тема 4. Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти.

РОЗДІЛ III. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного та технологічного підходів

Тема 1. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу.

Тема 2. Інноваційні технології в освіті.

Тема 3. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система.

7. Структура навчальної дисципліни (денна та заочна форма навчання)

Назви розділів і тем	Кількість годин					Кількість годин				
	денна форми навчання					заочна форми навчання				
	Усього	Із них				Усього	Із них			
		Л	П	Конс.	Самост.		Л	П	Конс.	Самост.
РОЗДІЛ I. Інноваційний розвиток освіти України										
Тема 1. Основні напрямки і тенденції інноваційного розвитку освіти України.	6	2			4	6	1			5
Тема 2. Інноваційна людина як проєкт сучасної освіти. Роль класного керівника в формуванні інноваційної людини.	6	1	1		4	6	1			5
Тема 3. Оновлення нормативноправової бази інноваційного розвитку системи освіти.	5	1			4	6	1			5

Тема 4. Теоретикометодологічні основи управління	5	1			4	8				8
--	---	---	--	--	---	---	--	--	--	---

інноваційним розвитком системи освіти.										
Тема 5. Академічна добročесність. Нормативноправове забезпечення, вимоги, відповідальність.	6	1	1		4	6	1			5

РОЗДІЛ II. Інноваційний розвиток закладів освіти різних типів

Тема 1. Інноваційний розвиток закладу загальної середньої освіти в світлі Концепції «Нова українська школа».	7	2	1		4	6		1		5
Тема 2. Сучасна інклюзивна освіта. Її особливості, нормативноправове забезпечення.	5		1		4	8				8
Тема 3. Інноваційний розвиток позашкільної освіти.	5		1		4	8				8

Тема 4. Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти.	7	2	1		4	8				8
РОЗДІЛ III. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного та технологічного підходів										
Тема 1. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу.	7	2	1		4	5				5
Тема 2. Інноваційні технології в освіті: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі.	9	4	1		4	6	1			5
Тема 3. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система.	7			1	6	5				5
ІНДЗ	13		2	1	10	6		1		5
Залік	2		2			6		1		5
Усього годин	90	14	14	2	60	90	4	4	-	82

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

1	Тема: Інноваційна людина як проєкт сучасної освіти. Роль класного керівника в формуванні інноваційної людини	1	-
2	Тема: Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти	1	1
3	Тема: Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти	1	-
4	Тема: Академічна доброчесність. Нормативно-правове забезпечення, вимоги, відповідальність	1	-
5	Тема: Інноваційний розвиток закладу загальної середньої освіти в світлі Концепції «Нова українська школа»	2	1
6	Тема: Сучасна інклюзивна освіта, її особливості, нормативно-правове забезпечення	1	-
7	Тема: Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти	1	-
8	Тема: Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу	1	-
9	Тема: Інноваційні технології в освіті: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі	1	-
10	ІНДЗ	2	1
11	Залік	2	1
12	Усього годин	14	4

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

- Будник О. Б., Михайлишин Г., Близнюк Т., Джус О., Гнєзділова В., Кондур О., Червінська І. Інноваційні освітні технології в Новій українській школі : монографія / за ред. проф. О. Б. Будника. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 100 с.
- Барановська Л. В., Морська Л. І. (ред.) Інноваційні освітні технології: світовий і вітчизняний досвід використання в системі неперервної освіти :

міжнародна монографія. Київ / Жешув : Нац. авіаційний ун-т / польське співавторство, 2022. 34 с.

3. Локшина О. І., Сисоєва С. О., Глушко О. З., Джурило А. П., Кравченко С. М., Максименко О. О., Нікольська Н. В., Шпарик О. М. Інноваційні тренди, практики і технології загальної середньої освіти в європейському та північноамериканському регіонах : монографія. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 398 с.
4. Інноватика в галузі освіти: Методичні рекомендації до проведення лекційних, семінарських занять, організації позааудиторної самостійної роботи, підготовки до підсумкової атестації. Укладачі: Попова О. В., Ткачова Н. О., Васильєва С. О. Харків, 2020. 55 с.
5. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.

Додаткові:

1. Бойченко М. А. Теоретичні та методичні засади освіти обдарованих школярів у США, Канаді та Великій Британії: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01. Суми, 2019.
2. Волярська О., Волик О. Інноваційні технології у підготовці майбутніх учителів. Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній заклад середньої освіти. 2023. № 3. С. 209–214.
3. Ілійчук Л. Інноваційні педагогічні технології у контексті розвитку системи забезпечення якості освіти. *Acta Paedagogica Volyniensis*. 2024. № 3. С. 16–25. Іщенко А., Титаренко В. Сервіс Google Classroom як інноваційна технологія підготовки майбутніх учителів трудового навчання. Вища школа. 2019. № 6 (179). С. 81-89.
4. Калаур С. М. Інноваційні підходи у підвищенні кваліфікації фахівців в умовах післядипломної освіти // Інновації в освіті: перспективи розвитку: матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 20 травня 2021 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2021. С. 227-232.
5. Коробань О. Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті в умовах трансформації освітнього середовища. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2023. Вип. 4. С. 60–69.
6. Куліченко А.К. Теоретичні та методичні засади інноваційної діяльності медичних коледжів університетів США : дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01. Суми, 2021.
7. Майструк Т. Інноваційні технології навчання як умова досягнення оптимізації освітніх результатів молодших школярів. *Нові технології навчання*. 2022. № 96. С. 125–132.
8. Несторук Н. А., Шарко А. А. Інноваційні технології в освітньому процесі: особливості використання. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. Т. 2, № 4.

9. Повч О. А., Сидоренко В. М. Інноваційні технології в хірургічній освіті: досвід та перспективи застосування в Україні. Академічні візії. 2024. № 30.
10. Роганова М. В. Педагогічні інновації в дошкільній освіті – умова успішного розвитку дитини. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2024. № 3 (110). С. 128–136.
11. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021.
12. Топольник Я. В. Особливості вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології в освіті» в процесі підготовки майбутніх докторів філософії. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2022. № 2 (102). С. 74–85.

Інформаційні ресурси:

1. Академія педагогічних наук України - <http://www.apsu.org.ua>
2. Український центр оцінювання якості освіти. – www.testportal.gov.ua
3. Освітній портал «Освіта.UA». – <http://osvita.ua>
Освітня мережа України. – www.ednu.kiev.ua
4. Виховна робота в школі. – http://www.library.kherson.ua/teach/scool_07.htm
5. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. – <http://osvita.ua/school>
6. Острів знань : Освітній шкільний інтернет-портал. – <http://ostriv.in.ua/>
7. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології Науковий журнал [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/
8. Я – вихователь. – <http://vospitatel.at.ua>
9. Слово вчителя. – www.konserg.ucoz.ua
10. Портал «Діти України». – www.children.edu-ua.net
11. Наукове електронне фахове видання "Народна освіта" . – www.narodnaosvita.kiev.ua
12. Освітній портал «Педагогічна преса». – <http://pedpresa.ua>
13. Безпека дітей в Інтернеті. – <http://onlandia.org.ua>
14. Освітній онлайн-журнал. – <http://educlub.com.ua>
15. Щоденник. Уа. – <http://shodennik.ua>
16. Українська педагогіка. – <http://ukped.com>
17. Інформаційний портал «Знання». – <http://znannya.info>
18. Методичний портал. – <http://pedsovet.su>

19. Тестування і моніторинг в освіті. - <http://timo.com.ua>

Нормативно-правові документи:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс].
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про інноваційну діяльність».
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»
[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс].
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Закон України № 2745-VIII від 06.06.2019 р. «Про фахову передвищу освіту»
[Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/274519#Text>
6. Наказ МОН України від 07.11.2000 р. «Про затвердження положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0522290-00#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»
[Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8002019-%D0%BF#Text>